

Мой Рош ха-Шана

Приближается Рош ха-Шана. Где блуждают мои мысли в эти дни?

18 лет назад, за несколько часов до праздника, родился наш старший внук Йоав. Маленький сабра, сын уроженцев страны – нашей дочери Оснат, родившейся в Рамат-Гане, и ее мужа Морана, кибуцника из Эйн ха-Хореш. Йоави рос в пасторальной

атмосфере в кибуце в долине Хефер. Мои мысли об этом накануне Рош ха-Шана наполнены радостью и гордостью. Гордостью – за что? За то, что ему выпало счастье родиться в Эрец-Израэль, счастье, которое он пока что не совсем сознаёт. Для него это естественно и самоочевидно. И радостью за то, что он вырос в кибуце, осуществив мою несбывшуюся мечту.

Гордостью – за что, что через месяц наш любимый мальчик покинет родительский дом, чтобы начать год

ראש השנה הפרטי שלי

ראש השנה מתקרב ובא. לאן נודדות

מחשבותי בימים אלה? לפני 18 שנה, כמה שעות לפני כניסת החג, נולד נכדנו הבכור, יואב. הצבר הקטן, בנם של ילידי הארץ גם הם – בתנו אסנת ילידת רמת גן ובן זוגה מורן, הקיבו-צניק מעין החורש. יואבי גדל והתחנך בעמק חפר, באווירה קיבוצית ופסטורלית.

עליו ההרהורים שלי בערב ראש השנה, מלווים בשמחה ובגאווה. גאווה – על מה? על כך, שזכות גדולה נפלה בחלקו

להיוולד בארץ ישראל, זכות שהוא אינו מודע לה כל כך. בשבילו זה טבעי ומובן מאליו. ושמחה על כך, שגדל בקיבוץ, חלום שלי שלא הגשמתו.

גאווה גם על כך, שעוד חודש הנער האהוב שלנו יוצא מבית הוריו כדי להתחיל שנת שירות באחד הקיבוצים בצפון, לקראת גיוסו לצה"ל בעוד שנה.

אני נזכרת בנסיעה של שנינו יחד, סבתא ונכד הבכור, טיול שורשים

סיים בעמ' 2. אוקונחאני

לפני כעשור קיימנו מפגש פעילי עליה, אשר לחמו למען העלייה לארץ - אלה שחתמו על מכתבי מחאה וכאלה שהשתתפו בשביתת רעב במוסקבה במרץ 1971.

רוב משתתפי ההפגנה קיבלו חיש מהר היתרי יציאה ועלו ארצה. בהמשך קיבלו מאות יהודי לטביה נוספים אשר יציאה. חלק ניכר מחברי האיגוד אכן עלו בשנים 1971-72. לפיכך הנהלת האיגוד מתכננת לערוך מפגש

"ארצה עלינו - מציינים 50 שנה בארץ"

נתאסף ביום שישי 1 באפריל 2022 (וזאת לא מתיחה...) עם כיבוד, סיפורים, מצגות ואומן אורח. מוזמנים כל מי שעלו בין השנים 1969-1972. המועוניינים להשתתף באירוע (גם כאלה שעלו בסמוך למועדים הנ"ל) מתבקשים להודיע על כך במייל office@lat-est.org.il עד ליום 01.12.2021, נא לציין: שם משפחה (שם קודם\שם נעורים), שם פרטי, מספר משתתפים, תאריך עליה, כתובת בארץ ומס' טלפון נייד.

פרטים נוספים (מועד מדויק, מקום המפגש ועלות למשתתף) יועברו לנרשמים בתחילת 2022.

מצפים לראותכם, יחד עם דורות ההמשך - ילדי העלייה.

כולם מוזמנים!

День Катастрофы евреев Латвии

Почти 30 лет назад 4 июля – день, когда сожгли Хоральную синагогу в Риге и разрушили другие синагоги в этом и других городах Латвии – был объявлен Памятным Днём в Латвии. На всех зданиях следует вывешивать государственный флаг с траурной лентой. Традиционная церемония у развалин синагоги была проведена в этом году иначе: состоялось только возложение венков, а все речи прозвучали в виртуальном пространстве. В том числе и приветствие председателя нашего Объединения Эли Валка. Следует отметить следующий момент его речи:

יום שואת יהודי לטביה

לפני כמעט 30 שנה הוכרז יום 4 ביולי, היום בו נשרף בית הכנסת הגדול בריגה ובתי כנסת נוספים בערים אחרות בלטביה הושמדו, הוכרז כיום אבל בלטביה. דגל הלאום עם סרט אבל חייב להיות מוצג על כל הבניינים. הטקס המסורתי ליד חורבות בית הכנסת הנ"ל נערך השנה באופן שונה: רק הנחת זרים התקיימה במקום וכל הנאומים נערכו במרחב הווירטואלי. כולל מנשר של יושב ראש האיגוד שלנו אלי ולק. כדאי לציין את הקטע הבא בנאומו:

Jews of Latvian origin living in Israel observe with you 80 years since the burning of the Riga Choral Synagogue. Together with you and together with all Jews of Latvian origin living all over the world, today we mark the tragic day when the mass extermination of Jews began in Latvia. Our pain has not abated, and there is no place in our hearts for forgiveness for those who killed more than seventy-four thousand Latvian Jews – neither for **Araijs** nor for **Cukurs** – nor for any of their helpers and fellow boys!

We, the descendants of these victims, today have a responsibility to ensure that the memory of our loved ones - our brothers, sisters, parents and children - is immortalized in Latvian cities and villages. We will never forget that they were brutally killed by German fascists and their local aides. Care must be taken to ensure that memorials and some still missing monuments are erected at the sites of the deaths of our brothers and sisters.

Izraēlā dzīvojošie Latvijas izcelsmes ebreji kopā ar Jums atzīmē 80 gadus no tās dienas kad bija nodedzināta Rīgas Korālā Sinagoga. Kopā ar Jums un kopā ar visiem Latvijas izcelsmes ebrejiem, kas dzīvo visā pasaulē, mēs šodien atzīmējam to traģisko dienu, kad Latvijā sākās masveida ebreju iznīcināšana.

Mūsu sāpes nav mazinājušās, un nav mūsu sirdīs vietas piedošanai tiem, kas nogalināja

vairāk nekā septiņdesmit četrus tūkstošus Latvijas ebreju – ne Arajam ne Cukuram – ka arī nevienam no viņu palīgiem un rokas puisiem!

Mēs – šo upuru pēcnācēji, esam šodien atbildīgi par to, lai mūsu tuvinieku - mūsu brāļu, māsu, vecāku un bērnu piemiņa Latvijas pilsētās un ciemos būtu iemūžināta uz laiku laikiem. Mēs nekad neaizmirsīsim ka viņus zvēriski nogalināja vācu fašisti un viņu vietējie palīgi. Ir jārūpējas par to, lai mūsu tautas brāļu bojā ejas vietās būtu ierīkoti memoriāli un uzcelti trūkstošie pieminekļi.

На левом верхнем снимке: цветы и венки были возложены к руинам Хоральной синагоги.

На правом снимке (слева направо): председатель Сейма Инара Мурниеце, президент Латвии Эгилс Левитс, премьер-министр Артурс Кариньш.

На нижнем снимке: председатель Объединения Эли Валк обращается к участникам виртуальной церемонии.

בצילום עליון שמאלי: זרים ופרחים הונחו לחורבות בית הכנסת הגדול בצילום ימני (משמאל לימין): יו"ר הסאימה (פרלמנט) איגרה מורניאקצ'ה, נשיא לטביה אגילס לויטאס, ראש הממשלה ארטורס קארניש.

בצילום התחתון: יושב ראש האיגוד אלי ולק קורא את נאומו בטקס הווירטואלי.

הקיץ השחור 1941

Безымянные жертвы Холокоста

«...У каждого человека есть имя,
данное ему Б-гом...»

... Лето 1941 года. Несколько месяцев, которые навсегда изменили жизнь еврейских общин на территории СССР и, в частности, Латвии. 22 июня положило начало самому массовому истреблению евреев. Это преступление против еврейского народа было осуществлено при активном участии местного населения. Сопутствовали этому невиданные доселе насилия, грабежи, террор и издевательства. После войны на территории Латвии остались в живых всего около тысячи евреев.

Вернувшись в Латвию, евреи, успевшие эвакуироваться или воевавшие на фронте, пытались выяснить судьбу своих родных и близких. Иногда это было возможно, поскольку убийства совершались «упорядоченно» – сохранились реестры убитых, книги с записью разграбленного и переданного местным жителям еврейского имущества. Подробно об этом рассказал историк Меир Мелер в фундаментальной работе «Места нашей памяти».

В больших городах – Риге, Даугавпилсе, Лиепая – были созданы гетто, и списки согнанных туда евреев являются последним документом, подтверждающим судьбу их узников. В Латгалии, к примеру, где до войны существовали многочисленные еврейские общины – **Резекне, Лудза, Екабпилс, Краслава, Прейли, Варкляны** и другие – часть евреев была убита на месте, но многие были заключены в гетто **Даугавпилса** и уничтожены позднее.

Списки расстрелянных, отправленных в концлагеря или умерших на непосильных каторжных работах, также частично сохранились, или их удастся восстановить по косвенным документам.

При этом Меир Мелер неоднократно упоминает, что в тех местах, где проживали немногочисленные еврейские семьи, никакой записи или регистрации не проводилось – людей просто выводили в лес или к заранее выкопанной яме и расстреливали. Так бесследно исчезли целые семьи, не оставив после себя никакого упоминания.

АГЛОНА. 48 км от Даугавпилса. Рядом с ним располагался поселок Сомерсет, в котором в 1935 году проживали 57 евреев. После ликвидации 640 больных даугавпилсской психлечебницы новые власти принялись за евреев – последовали аресты в Сомерсете и в ряде

קורבנות השואה אלמונים

לכל איש יש שם, שנתן לו אלוהים...

קיץ 1941. כמה חודשים ששינו את תולדות הקהילות היהודיות בשטח של ברית המועצות, ובתוך כך של לטביה, לנצח. 22 ביוני סימן את תחילת ההשמדה ההמונית הגדולה ביותר של יהודים. פשע זה נגד העם היהודי בוצע בהשתתפות פעילה של האוכלוסייה המקומית ולווה באלימות חסרת תקדים: שוד, טרור ומעשי בריונות. לאחר המלחמה שרדו בשטחה של לטביה רק כאלף יהודים. מעל 70,000 נטבחו... כ-14 אלף יהודים שהצליחו להימלט ולהתפנות מזרחה, לתוך ברה"מ או לחמו בחזית, ניסו בשוכם ללטביה לברר את גורל קרוביהם וחבריהם. לפעמים זה היה אפשרי, מכיוון שרצח היהודים בוצע בצורה "מסודרת" – נשמרו רשימות הנרצחים, ספרי תיעוד הרכוש היהודי שנגזל וחולק לתושבים מקומיים. ההיסטוריון מאיר מלר אסף את הנתונים על כך בעבודתו רבת-חשיבות "אתרי הזיכרון שלנו". בערים הגדולות – ריגה, דאוגוופילס, ליפאיה – הוקמו גטאות, ורשימות היהודים שהועברו לשם הן המסמך האחרון המאשר את גורל אסיריהן. בלטגאלה, למשל, שם פרחו לפני המלחמה קהילות יהודיות רבות – **רֶזֶקְנָה, לודזה, יקאבפילס, קרסלבה, פריילי, וראקליאני** ואחרים. חלק מהיהודים נרצחו במקום כבר בתחילת הכיבוש הנאצי, אך חלקם נכלאו בגטו דאוגוופילס והושמדו מאוחר יותר. רשימות של נרצחים, אילה שנשלחו למחנות ריכוז או שמתו בעבודות פרך נשמרו אם כי חלקית, או שניתן לשחזר את השמות על פי מסמכים ועדויות אחרים.

אך מאיר מלר מזכיר שוב ושוב כי באותם מקומות בהם התגוררו משפחות יהודיות מעטות לא נעשה שום רישום – אנשים הובלו ליער או לבור שנחפר מראש ונורו למוות. משפחות שלמות מתו ללא עקבות, ולא הותירו אחריה שום אזכור.

AGLONA. 48 ק"מ מדאוגוופילס. בסמוך היה הכפר סומרסט, בו על פי המרשם של 1935 התגוררו 57 יהודים. לאחר חיסולם של 640 מטופלים מבית החולים לחולי נפש מדאוגוופילס, הרשויות החדשות החלו בהשמדת היהודים. יהודי סומרסט ומספר כפרים סמוכים נעצרו. הקבוצה הראשונה של יהודים נרצחה באמצע יולי. על פי נתונים

близлежащих поселков. Первую группу евреев расстреляли в середине июля. По обрывочным данным, всего за лето

1941 года в Аглоне были убиты более 80 евреев. Имена их частично упомянуты на мемориальном камне на месте расстрелов. Но многие так и остались безымянными.

КРУСПИЛС. 151 км от Риги. В 1935 году в городе проживали 1043 еврея. Здесь было создано временное гетто, куда согнали большинство евреев города. Гетто создавалось и охранялось местными полицейскими.

Расстрелы начались в начале июля и продолжались в течение всего лета. На расстрелы приводили также евреев из небольших поселков в окрестностях города – Гостини (Плявиняс). Расстрелы проводили в основном члены «команды Арайса». Многие семьи были уничтожены целиком, и восстановить их имена удалось с большим трудом, а то и не представляется возможным. В окрестностях Круспилса, на местах расстрелов установлены несколько памятных плит.

БАЛТИНАВА. 247 км от Риги. В этом латгальском городке на восточной границе в 1935 году проживали 164 еврея. Нескольким еврейским семьям удалось уйти на восток и, тем самым, спастись. В начале июля 1941 года, с приходом немецких войск, всем евреям старше 16 лет приказали зарегистрироваться в местном совете. К сожалению, эти списки не сохранились. Расстрелы евреев начались почти немедленно, но вначале проводились небольшими группами, в которые объединяли как евреев, так и советских активистов-неевреев. Первого августа все оставшиеся евреи Балтинавы были расстреляны в 8 км от поселка Пыталово, в Псковской области. В самом Пыталово (или Абрене) жили 15 еврейских семей (61 человек). Все они были

מקוטעים, בקיץ 1941 נרצחו מעל 80 יהודים באגלונה. שמותיהם מוזכרות בחלקן על אבן הזיכרון במקום ההוצאות להורג. אך רבים נרצחו ושמן לא נודע.

KRUSTPILS 151 ק"מ מריגה. בשנת 1935 נרשמו בעיר 1,043 יהודים. כאן הוקם גטו זמני, בו נכלאו מרבית יהודי העיר. הגטו היה תחת שמירה של שוטרים מקומיים. הרציחות החלו בתחילת יולי ונמשכו לאורך כל הקיץ. יהודים הובאו להוצאות להורג גם מישובים קטנים בסביבת העיר – גוסטיני (פלויוינס). הרציחות בוצעו בעיקר על ידי חברי "קומנדו ארייס". משפחות רבות הושמדו ללא עקבות, בקושי רב ניתן היה לשחזר את שמותיהם, אך במקרים רבים מדי זה לא התאפשר. בסביבת קרוקטפילס, במקומות ההוצאות להורג, הוקמו מספר לוחות זיכרון. כיתוב על אחד מהם הוא בולט במיוחד.

BALTINAVA 151 ק"מ מריגה. בשנת 1935 התגוררו בעיירה בגבול המזרחי של לטביה 164 יהודים. כמה משפחות יהודיות הצליחו להימלט מזרחה וכך להינצל. בתחילת יולי 1941, עם הגעת הכוחות הגרמניים, נצטוו כל היהודים מעל גיל 16 להירשם במועצה המקומית. למרבה הצער, רשימות אלה לא נשמרו. רצח של יהודים התחיל כמעט מיד, אך בתחילה בוצע בקבוצות קטנות, שכללו יהודים ופועלים סובייטים לא יהודים. ב-1 באוגוסט כל יהודי בלטינבה שנתרו, נרצחו ב-8 ק"מ מהכפר באזור פיטאלובו באזור פֶּסְקוֹב. בפיטאלובו (או Abrene בלטבית) עצמה חיו 15 משפחות יהודיות (61 נפשות). כולם נרצחו מחוץ לעיירה. במחוז ליפנה רצחה המשטרה המקומית את האישה היהודייה היחידה במחוז. 14 פליטים יהודים מהסביבה נורו במקום.

אלה רק שלוש עיירות שנלקחו באופן אקראי מסיפרו של מאיר מלר. שמותיהם של יהודים רבים שנרצחו בעשרות מקומות אחרים לא שוחזרו ולא ניתן לשחזרם עוד. במקום זאת נותרו רק זיכרונות מעורפלים של תושבים מקומיים. זהו פרק האיום של היסטוריה שלנו, קצר במושגים של תולדות העם היהודי. אך הוא כתוב באותיות עקובות מדם, ועלינו להעביר אותו לצאצאינו...

אריה צנציפר, מודעיין

убиты в окрестностях поселка. В районе Лиепне местные полицейские убили единственную еврейку района. 14 еврейских беженцев близлежащих районов были расстреляны на месте.

Это всего лишь три, взятых наугад, городка. Имена многих евреев, расстрелянных в десятках других мест, восстановить не удалось, и уже не удастся. Вместо них остаются только смутные воспоминания местных жителей. Это наша недавняя по историческим меркам история. Она написана кровавыми буквами на нашем совместном теле, и мы обязаны передать ее нашим потомкам...

Арье Ценципер, Модиин

Лето 1941 – Курземе

Немецкие войска оккупировали западную часть Латвии КУРЗЕМЕ в начале июля 1941. Практически все евреи, проживавшие в там, были убиты. У них не было никаких шансов спастись. Яд ва-Шем признал Праведниками народов мира лишь несколько человек, проживавших в этом регионе, – жителей **Лиенаи, Кулдиги, Айзпуте...**

ВАЛДЕМАРПИЛС – В 1940 году там проживало 150 евреев – 13,1% жителей. Немцы вошли в город в начале июля. Были составлены списки всех евреев.

10 июля 1941 был издан приказ: «В 14:30 всем работоспособным явиться к городской управе. Иметь при себе рабочую одежду и обувь. За неисполнение приказа – наказание в соответствии с военным положением» (см. иллюстрацию).

В отличие от других мест, евреи Валдемарпилса должны были носить на спине и на груди не магендавид, а желтый круг диаметром не менее 8 см. Все евреи были расстреляны 27 июля 1941 года.

ТАЛСЫ – в 1935 году в городе проживали 499 евреев (12% населения).

Основным видом их занятий была торговля. Было также немало ремесленников. Евреи города активно участвовали в сионистском движении – были членами движений Цейрей Цион, Мизрахи, Бейтар.

Немцы вошли в Талсы 1 июля. Краевед Эрик Прокопович в 60-е – 70-е годы исследовал 10 мест расстрелов в этом районе. В сосняке Суктуру были перезахоронены все убитые евреи Талсы и округи – всего 2166 человек.

УГАЛЕ – маленький городок, в котором в 1935 году проживало всего несколько десятков евреев. Немцы вошли в Угале в конце июня 1941 г. Все евреи были расстреляны в конце лета.

В заключение я хочу добавить несколько слов о моей семье.

Во всех трех городках проживали родные моей мамы – Хаим и Шалом Блумберг и Хана Брайне Морткович с семьями. Все они были убиты.

В 2008 году я со своей семьей приехала в Латвию – подарок нашей старшей внучке на Бат-мицву.

В Талсы местная старушка, узнав, что мы из Израиля, рассказала происшедшем летом 1941. Она с матерью пошла в лес собирать ягоды и видела вереницу евреев, которых вели немцы и несколько латышей, жителей

קיץ 1941 בקורזמה

בתחילת יולי 1941 כבשו הגרמנים את החלק המערבי של לטביה קורזמה (Courland).

כל היהודים שהתגוררו שם נרצחו. לא היה להם שום סיכוי לשרוד. יד ושם הכיר בכמה אנשים בודדים בלבד כחסידים אומות העולם – תושבי **ליאפאיה, קולדיגה, איזפוטה...**

ואלדמרפילס. ב-1940 התגוררו בעיר 150 יהודים, שהיוו 13% מהתושבים. הגרמנים נכנסו לעיר בתחילת יולי והכנו רשימות של כל יהודי העיר.

ב-10 ליולי 1941 פורסם צו: כל היהודים המסוגלים לעבוד חייבים להתייצב בשעה 14:30 ליד בית העיריה.

חובה להביא בגדי ונעלי עבודה. אי ציות לצו זה יענש בהתאם למצב הצבאי (ראה צילום).

בשונה ממקומות אחרים, בואלדמרפילס חויבו יהודי העיר לתפור על הגב והחזה עיגול צהוב בקוטר לא פחות מ-8 ס"מ ס ולא מגן דוד צהוב כמו בכל מקום אחר בלטביה. כל יהודי העיר נרצחו ב-27 ביולי 1941.

טאלסי. ב-1935 התגוררו בעיר 499 יהודים שהיוו 12% מכלל התושבים.

תחום העיסוק העיקרי של היהודים היה מסחר והיו גם לא מעט בעלי מלאכה.

יהודים היו פעילים בתנועות ציוניות כמו צעירי ציון, מזרחי, בית"ר. הגרמנים נכנסו לטלסי ב-1 ביולי 1941.

חוקר תולדות המקום אריק פרוקופוביץ' תיעד בשנות ה-60 וה-70 עשרה מקומות רצח באזור. ביער סוקטורו נקברו כל היהודים שנרצחו באזור – 2166 אנשים.

אוגלה. עיירה קטנה שהתגוררו בה ב-1935 רק כמה עשרות יהודים.

כולם נרצחו בסוף קיץ 1941. לסיום ברצוני להוסיף כמה מילים אישיות.

בשלוש העיירות הנ"ל התגוררו בני המשפחה של אמא שלי – חיים ושולם בלומברג וחנה בריינה מורטקוביץ' עם משפחה-תיהם. כולם נרצחו באותו קיץ.

ב-2008 נסענו עם כל המשפחה לטיול שורשים ללטביה, מעין מתנת בת מצווה לנכדה הבכורה שלנו.

בתלסי פגשנו אישה מבוגרת. אחרי שאמרנו לה שאנחנו מישראל היא סיפרה שבילדותה, בקיץ 1941, היא הלכה עם אמה ללקט תותים ביער. הן ראו שורה של יהודי העיר, שכמעט את כולם הכירו, מובלים בליווי גרמנים ולטבים. אחרי זה נשמעו יריות...

ילדים של אחים בלומברג, ב-1938, Talsy
Дети братьев Блумберг в Талси,
ок. 1938 г.

города. Почти всех она и ее мать знали лично. После этого раздалась выстрелы. Так я еще раз убедилась, что я, которая родилась уже после войны, являюсь единственным продолжателем рода Блумберг и Готлиб. И наши две дочки и шесть внуков продолжают эту цепочку, утверждая: **עם ישראל חי** (Народ Израиля жив).

אביבה ולק (גוטליב) אביבה ולק (גוטליב)

נכדים של פאני בלומברג, 2008 ליד אותו בית
Внуки Фани Блумберг 2008 г.
у того же дома

Шоа в Эстонии

В этом году мы отмечаем 80 лет убийства около тысячи эстонских евреев нацистскими оккупантами и их местными помощниками. Накануне немецкого вторжения в Эстонию было около 4000 евреев, и это уже после того, как более 400 эстонских евреев были 14 июня 1941 года депортированы Советами в Сибирь или отправлены в трудовые лагеря. Около 3000 эстонских евреев смогли бежать в советский тыл, но около тысячи человек решили остаться в Эстонии или были вынуждены сделать это. К концу 1941 года все евреи, оставшиеся в Эстонии (в том числе около 130 детей), были убиты. Большинство из них были казнены местными коллаборационистами по приказу своих немецких командиров. Лишь немногие эстонские евреи пережили Холокост на оккупированной территории. 13 июля 1941 года принято считать началом Холокоста евреев Эстонии – в этот день в **Пярну** были казнены первые 22 эстонских еврея. К концу 1941 года в **Пярну** было убито около 140 евреев, в том числе 34 еврейских ребенка, которые были отравлены в помещении местной синагоги 2 ноября 1941 года.

На фото: мемориальный камень в еврейской части кладбища Алеви в городе Пярну в память о 34 еврейских детях, убитых в местной синагоге 2 ноября 1941 года

שואת יהודי אסטוניה

ב-2021 אנחנו מציינים 80 שנה לרציחתם של כאלף יהודים אסטוניים על ידי הגרמנים הנאצים ועוזריהם המקומיים. ערב פלישת הגרמנים מנתה האוכלוסייה היהודית באסטוניה כ-4000 איש וזה אחרי שב-14 ביוני 1941 מעל 400 יהודים אסטוניים גורשו ע"י הסובייטים לסיביר או נשלחו למחנות העבודה. כ-3000 יהודים אסטוניים הצליחו להימלט לעורפה של ברית המועצות, אך כאלף איש בחרו או נאלצו להישאר באסטוניה, כל אחד מסיבותיו שלו. עד סוף שנת 1941 נרצחו כל היהודים שנשארו באסטוניה (כולל כ-130 ילדים). רובם הוצאו להורג על ידי משתפי הפעולה המקומיים שבדם קר מילאו אחרי הפקודות של מפקדיהם הגרמנים. רק כמה יהודים אסטוניים בודדים שרדו את השואה בשטח הכבוש. מקובל לראות בתאריך ה-13 ביולי 1941 כתחילת השואה של יהודי אסטוניה, כי ביום זה בעיר **פרנו (Pärnu)** הוצאו להורג 22 היהודים האסטוניים הראשונים. עד סוף שנת 1941 נרצחו **בפרנו** כ-140 יהודים, כולל 34 ילדים יהודים שביום ה-2 בנובמבר 1941 הורעלו למוות בבית הכנסת המקומי.

בתמונה: אבן הזיכרון בחלקה היהודית של בית העלמין אלבי (Alevi) בעיר פרנו לזכרם של 34 הילדים היהודים שנרצחו בבית הכנסת המקומי
02.11.1941-ב

Посол знакомится с Латвией

16 июня 2021 года посол Израиля в Латвии г-жа **Орли Гил** посетила город **Даугавпилс**, который добивается статуса культурной столицы Европы в 2027 году, и встретила с мэром Игорем Перлатовым. Гости из Израиля совершили поездку по городу.

Даугавпилс является побратимом Рамлы, и посол предложила изучить возможность контакта и с ещё одним городом Израиля.

Посол получила информацию о фестивале еврейской культуры, который проводился впервые в 2020 году, и

צילום: עריית דאוגוופילס
Foto: отдел связей с общественностью мэрии Даугавпилса

о празднике города. После посещения мэрии посол побывала в центре «При-

צילום: סנדרה פומפורה
Foto: Сандра Пумпуре

едите», где оказывают социальную помощь детям. Посол подарила детям книгу о работе с пластилином, переведенную с иврита на латышский.

Основной целью поездки была посадка пряноостей и фруктовых деревьев. Она сделала это в трех латвийских городах – Риге, Цесисе и Даугавпилсе. Гости из Израиля совершили экскурсию по городу.

В заключение визита, посол Орли Гил посетила Даугавпилсский университет.

По пути в Даугавпилс посол Орли Гил посетила **Плявиняс**, где выслушала рассказ об истории города. Посол особенно интересовалась культурой и туризмом в Плявиняс. В Культурном центре проходит выставка латвийского фотографа Гарри Плетта, которая была подготовлена при поддержке посольства Израиля. Посол встретила также с молодежью, которая рассказала ей о жизни в городе и развлечениях.

В завершение визита посол совершила поездку по местам, связанным с еврейской общиной, и возложила венок к монументу в память о еврейских детях, погибших в 1941 году.

Посол отметила, что в прошлом году было много огра-

השגרירה מסיירת בלטביה

ב-16 ביוני 2021 ביקרה שגרירת ישראל בלטביה, הגב' **אורלי גיל**, בעיר **דאוגוופילס** ונפגשה עם ראש העיר איגור פּוּלְטוֹב. האורחים הישראליים ערכו סיור בעיר, שהיא עיר תאומה של רמלה והשגרירה הציעה לבדוק אפשרות של קשר עם עיר נוספת בארץ.

דאוגוופילס פועלת לקבלת מעמד של בירת תרבות של אירופה בשנת 2027.

השגרירה קיבלה מידע על פסטיבל של התרבות היהודית שהתקיים לראשונה ב-2020 ועל החג העירוני.

אחרי הביקור בעירייה ביקרה השגרירה במרכז "פריאדיטה" המעניק טיפול סוציאלי לילדים.

המטרה העיקרית של השגרירה הייתה לשתול שם תבלינים ועצי פרי. היא עשתה זאת בשלוש ערים - בריגה, בּוּצְסִיס ובדאוגוופילס. לילדים העניקה השגרירה ספר על עבודה עם פלסטלינה שתורגם מעברית ללטבית.

ולסיום ביקרה הגב' גיל באוניברסיטת דאוגוופילס.

בדרכה לדאוגוופילס ביקרה השגרירה בעיר **פלאבניאס**, שם קיבלה הסבר על ההיסטוריה של העיר והקהילה היהודית שהייתה ואיננה עוד.

השגרירה התעניינה במיוחד בהיסטוריה, בתרבות, ובתירות בעיר. במרכז התרבות מוצגת תערוכה של הצלם הלטבי הארי פּוּלְטָה, אשר הקמתה נתמכה בידי שגרירות ישראל.

השגרירה גם נפגשה עם צעירי העיר, שסיפרו לה על החיים בעיר ועל הרגלי הבילוי שלהם.

בסיום הביקור סיירה השגרירה במקומות הקשורים בקהילה היהודית והניחה זר לרגלי האנדרטה לזכר הילדים היהודים שנרצחו ב-1941.

השגרירה ציינה, שבשנה האחרונה היו הגבלות רבות בשל מגפת הקורונה שלא אפשרו לבצע פעילויות רבות. יחד עם זאת היא השתדלה לנצל את הזמן להידוק הקשרים בין המדינות.

הקשרים הכלכליים חשובים במיוחד, בהם יבוא מוצרי עץ מלטביה לארץ ויצוא סוגי טכנולוגיה שונים מישראל. יש עתיד לשיתוף הפעולה בין המדינות, קבעה השגרירה.

ע"פ דיווחים בעיתונות הלטבית

ניחיהם ונעשה להם לא ייתכן. היא שיתפה את האורחים במגפת הקורונה, שבה לא ייתכן היהודים. היא שיתפה את האורחים במגפת הקורונה, שבה לא ייתכן היהודים. היא שיתפה את האורחים במגפת הקורונה, שבה לא ייתכן היהודים.

השגרירה ציינה, שבשנה האחרונה היו הגבלות רבות בשל מגפת הקורונה שלא אפשרו לבצע פעילויות רבות. יחד עם זאת היא השתדלה לנצל את הזמן להידוק הקשרים בין המדינות.

הקשרים הכלכליים חשובים במיוחד, בהם יבוא מוצרי עץ מלטביה לארץ ויצוא סוגי טכנולוגיה שונים מישראל. יש עתיד לשיתוף הפעולה בין המדינות, קבעה השגרירה.

ע"פ דיווחים בעיתונות הלטבית

ניחיהם ונעשה להם לא ייתכן. היא שיתפה את האורחים במגפת הקורונה, שבה לא ייתכן היהודים. היא שיתפה את האורחים במגפת הקורונה, שבה לא ייתכן היהודים.

השגרירה ציינה, שבשנה האחרונה היו הגבלות רבות בשל מגפת הקורונה שלא אפשרו לבצע פעילויות רבות. יחד עם זאת היא השתדלה לנצל את הזמן להידוק הקשרים בין המדינות.

הקשרים הכלכליים חשובים במיוחד, בהם יבוא מוצרי עץ מלטביה לארץ ויצוא סוגי טכנולוגיה שונים מישראל. יש עתיד לשיתוף הפעולה בין המדינות, קבעה השגרירה.

ע"פ דיווחים בעיתונות הלטבית

ניחיהם ונעשה להם לא ייתכן. היא שיתפה את האורחים במגפת הקורונה, שבה לא ייתכן היהודים. היא שיתפה את האורחים במגפת הקורונה, שבה לא ייתכן היהודים.

По сообщениям латвийской прессы

Воспоминания латвийского еврея

С волнением и немалыми колебаниями я передаю книгу «Воспоминания латвийского еврея» Ассоциации выходцев из Латвии и Эстонии в Израиле. Меня зовут Элла Кирьяти (Бахмат). Я родилась и выросла в Зилупе – городке на границе с Россией. Я пережила Холокост и добралась до Израиля с помощью подпольной организации «Бриха», в которой я даже участвовала до алии в 1949 г.

Эти Мемуары написал мой кузен Лео Дрейер. Он жил со своей женой Симой (урожденной Глик) в Риге. В начале войны захват Германией балтийских стран, которые уже были оккупированы СССР, был очень быстрым, и многим не удалось бежать. В Риге и по всей Латвии сразу же начались преследования евреев, в том числе массовые убийства.

Лео, как и многие другие, подвергался бесконечному насилию в гетто, тюрьмах, концлагерях Кайзервальд, Саласпилс, Штуттгоф и других.

Лео и Сима пережили Холокост, каждый в отдельности. По окончании войны Сима уехала к родственникам в США. Лео полгода провел в лагере беженцев в Швеции. Там он записал то, через что он прошел, что он видел собственными глазами, что все еще помнил в мельчайших подробностях, включая даты и имена людей. Он писал эти воспоминания на русском. Достоверное описание событий очень трогательно. Закончив описание своих мытарств, он уехал в США к своей жене Из-за пыток и всего, через что они прошли, они не смогли иметь детей.

Лео Дрейер умер в 1980 году от рака. После его смерти вдова нашла дневник и вместе с родственником перевела его на английский язык. Сима запретила публикацию дневника при её жизни. После ее смерти книга была напечатана, а экземпляры были переданы в Музей Холокоста в Вашингтоне и Еврейскому музею в Риге. Я также передала копию книги в Яд ва-Шем.

Дневник нелегко читать, потому что он возвращает к тем мрачным временам страдания и беспомощности. Важно, чтобы эта книга была в библиотеке Объединения и ее мог прочитать любой желающий.

Вместе с дневником Сима нашла также молитвенник, принадлежавший еврею из Чехословакии, который находился с Лео в концлагере Саласпилс. Этот сидур был напечатан в Праге в 1894 году на иврите и немецком. Владелец сидура погиб, как и многие другие заключенные, и молитвенник перешел к Лео Дрейеру, который сохранил его при всех переходах из одного лагеря в другой. Молитвенник был также передан в Яд ва-Шем.

Элла Кирьяти, Тель Авив

זכרונות של יהודי מלטביה

בהתרגשות ובלא מעט התלבטות אני מעבירה לאיגוד יוצאי לטביה ואסטוניה את הספר "זכרונות של יהודי מלטביה".

שמי אלה קריתי (בכמט). נולדתי וגדלתי בעיירת גבול קטנה זילופה. שרדתי את השואה ועליתי ארצה בעזרת תנועת "הבריחה" שבה אף פעלתי עד עלייתי ארצה.

את ספר הזכרונות כתב בן דודי ליאו דרייער. הוא התגורר עם אשתו סימה (גליק) בריגה. בפרוץ המלחמה, השתלטות גרמניה על הארצות הבל-טית היתה מהירה מאד ורבים לא הספיקו להמלט. החלו מיד רדיפות היהודים. רציחות המוניות בריגה ובכל רחבי לטביה.

ליאו, כמו רבים אחרים, עבר התעללות אינסופית בגטו, בכלא, במחנות הריכוז קייזרוואלד, סאלאס-פילס, שטוטוהוף ועוד.

ליאו וגם אשתו סימה שרדו, כל אחד בנפרד, את השואה. בתום המלחמה סימה נסעה לארצות הברית, שם היו לה קרובי משפחה. ליאו נסע לשבדיה ושהה שם מחצית השנה במחנה פליטים. הוא כתב

ותיעד את מה שעבר, מה שראה במו עיניו כשהדברים עדיין זכורים לפרטי פרטים, כולל תאריכים ושמות של אנשים. הוא כתב את זכרונותיו בשפה הרוסית. התיאור האוטנטי של האירו-עים מרגש מאד. בתום הכתיבה נסע והצטרף

אל אשתו בארצות הברית. בגלל העיניים וכל מה שעבר עליהם לא זכו להביא ילדים לעולם.

ליאו נפטר בשנת 1980 ממחלת הסרטן. לאחר מותו מצאה אשתו את היומן ובשיתוף עם קרוב משפחה תרגמו אותו לאנגלית. סימה אשתו אסרה לפרסם את היומן בעודה בחיים. לאחר מותה הודפס הספר והעתקו נמסר למוזיאון השואה בווינגטון ולמוזיאון בריגה העברתי עותק מהספר גם ל"יד ושם" בירושלים.

היומן לא קל לקריאה, כי הוא מחזיר לאותם רגעים אפלים של סבל וחוסר אונים. חשוב שספר זה ימצא בספריית האיגוד וכל המעוניין יוכל לעיין בו.

עם היומן מצאה סימה אשתו גם סידור תפילה שהיה שייך ליהודי מצ'כוסלובקיה ששהה כמו ליאו במחנה הריכוז סאלאספילס. הסי-דור הודפס בשתי שפות – עברית וגרמנית והודפס בפראג בשנת 1894. בעל הסידור נרצח כמו רבים נוספים והסידור הגיע לידי של ליאו דרייער ששמר עליו במשך כל הנדודים ממחנה אחד למשנהו. גם סידור התפילה נמסר אף הוא ל"יד ושם" בירושלים.

אלה קריתי, תל-אביב

О работе нашего архива

(использование проектов «Names» и «Raduraksti»)

Большинство людей, обращающихся к нам в архив, интересуются своими семейными корнями. Чтобы помочь им, мы используем материалы архива, а также проекты, доступные в интернете: проект «Names.lv» Латвийского Государственного университета, базирующийся на переписи населения Латвии в 1935 году и проект «Raduraksti» Латвийского Государственного Исторического архива. Первый проект прост и удобен для пользователя и содержит информацию о евреях Латвии накануне Второй мировой войны и их судьбах во время войны. Второй проект в основном базируется на дан-

ных 1-й всероссийской переписи населения 1897 года. Мы используем часть этого проекта, относящуюся непосредственно к переписи населения. Она представляет собой набор просканированных оригинальных листов переписи, относящихся к Латвии. Это около полумиллиона листов, в основном на русском языке. Все эти листы распределены по группам («lieta») в зависимости от места жительства. Каждая группа содержит от 1000 до 1500 листов, причём листы крупного населённого пункта могут быть представлены в нескольких группах. Работать с данными в такой форме очень сложно и требует просмотра несколько тысяч листов при поиске нужной фамилии.

Это привело нас к мысли, что необходимо создать инструмент, позволяющий ускорить и облегчить поиск нужной фамилии. Двумя волонтерами нашего архива созданы индексные таблицы, позволяющие в течение пары минут выйти на нужный лист в группе. Составление этих таблиц мы начали в 2012 году и в 2017 г. это работа закончена. Мы просмотрели **350.000** листов и затратили на эту работу **1600** часов. Особенно следует отметить работу нашего волонтера **Мордехая Друяна**, который с большим энтузиазмом включился в этот про-

פעילות הארכיון

שימוש בפרויקטים "Names" ו-"Raduraksti"

חוב הפונים לארכיון האיגוד מגיעים בשל התעניינות בשרשים המ- שפחתיים שלהם. על מנת לתת מענה לבקשות הפונים, משתמשים המתנדבים של צוות הארכיון באוצר המסמכים שהצטבר בארכיון

בשילוב מידע מאתרי האינטרנט הבאים:

- Names.lv.lu – אתר של האוניברסיטה הממלכתית של לטביה המתבסס על נתוני מפקד האוכלוסין של לטביה משנת 1935.
- raduraksti.arhivi.lv – אתר הארכיון ההיסטורי הממלכתי של לטביה.

האתר הראשון הינו ידידותי למשתמש ומכיל מידע על יהודי לטביה לפני מלחמת עולם השנייה ועל גורלם בזמן המלחמה. המדורים מצוינים בו בשלוש שפות.

האתר השני מסתמך בעיקר על נתוני מפקד האוכלוסין הראשון של האימפריה הרוסית שנערך בשנת 1897. אנו משתמשים בחלק השייך למפקד עצמו, שהינו אוסף של מסמכים מקוריים השייכים ללטביה שנשרקו והועלו לאתר. האוסף כולל כחצי מיליון דפים, מרביתם בשפה הרוסית, המחולקים לקבוצות (lieta) על בסיס גיאוגרפי.

כל קבוצה מכילה בין 1,000 ל-1,500 דפים, כאשר דפים של יישוב גדול יכולים להשתייך לכמה קבוצות. עבודה עם נתונים שמאוחסנים בצורה זו הינה מורכבת ביותר ודורשת סקירה של כמה אלפי דפים רק לצורך חיפוש שם משפחה מסוים.

מצב זה הביא את מתנדבי הארכיון למסקנה שיש צורך בבניית כלי עזר שיפשט את השימוש בנתוני האתר ויקצר בצורה משמעותית את זמן החיפוש אחר שמות משפחה.

שני מתנדבי הארכיון שלנו בנו טבלאות המאפשרות להגיע תוך כמה דקות לדף הדרוש בקבוצה. בניית הטבלאות החלה בשנת 2012 והסתיימה ב-2017.

בתהליך הבניה נבדקו כ-350,000 דפים והושקעו יותר מ-1,600 שעות עבודה.

יש לציין את תרומתו המיוחדת של המתנדב **מרדכי דרוין** שהצטרף למשימה ועבד במסירות במשך כל התקופה (כל העבודה בוצעה בבית ובנוסף לשעות ההתנדבות בארכיון).

כיום כלי זה מאפשר איתור מהיר של נתונים עבור חברי האיגוד החפצים לבנות את עץ המשפחה שלהם.

לייבה פלינר – מנהל הארכיון ההיסטורי של האיגוד

ект. (Необходимо отметить, что вся эта работа проводилась «вне рабочего времени» – на дому)

В настоящее время мы успешно пользуемся этим инструментом, что позволяет во многих случаях быстро

находит информацию для членов Объединения, строящих своё генеалогическое древо.

Лейба Плинер, руководитель архивной группы

כיו"ר האיגוד אני מוצא לנכון לציין לשבח גם את שמות יתר החברים העובדים בהתנדבות בארכיון: **לב ביינגולץ, אהרון שטיינגארט, גרי גיידמן, מרק טומשינסקי ודן טריינין.**

אלי ולק

Как председатель Объединения, считаю необходимым указать и других волонтеров, работающих на добровольных началах в нашем архиве в Шфаим: **Лев Байнгольц, Арон Штейнгарт, Гарри Гайдман, Марк Томшинский и Дан Трайнин.**

Эли Валк

Исторический архив Объединения הארכיון ההיסטורי של האיגוד

Находится в учебном центре Шфаим
(100 метров к югу от торгового центра, **адрес для навигатора: בית החינוך המשותף חוף השרון**)

Открыт по воскресеньям и средам с 10:00 до 13:00

Посещение в иные дни следует согласовывать

по телефону: 053-4532353 (есть автоответчик)

или по электронной почте: arch.shfayim@gmail.com או בדוא"ל:

נמצא בשפיים (כ-100 מ' דרומה מהמרכז המסחרי)

יש לשים ב-WAZE בית החינוך המשותף חוף השרון

פתוח לקהל בימים א' ו-ד'

בין השעות 10:00 – 13:00

ביקור בימים אחרים יש לתאם

בטל' 053-4532353

(ניתן להשאיר הודעה במשיבון)

בחודש יולי 2021, השקנו את אתר האינטרנט החדש שלנו: מודרני ועדכני

ריטים הנמצאים בארכיון האיגוד. הודות למסד החדש של האתר, הארכיון ההיסטורי של באיגוד בשפיים, יעלה, בהדרגה, לאתר האיגוד. זהו פרויקט ארוך טווח שמתבצע כולו על ידי מתנדבי האיגוד העובדים בארכיון.

האתר החדש שלנו, מאפשר לנו להתחיל במיזמים אינטרנטיים בהם יוצאי לטביה ואסטוניה לדו-רותיהם יוכלו לקחת חלק פעיל ובקרב או מתכוונים להשיק

פרויקט אינטרנטי חדש.

אנו מזמינים את כל יוצאי לטביה ואסטוניה להיכנס לאתר החדש שלנו. נשמח לשמוע את תגובותיכם! האתר שלנו נמצא בכתובת: www.lat-est.org.il נודה לכם מראש אם תעבירו את הקישור לאתר גם לדורות ההמשך במשפחתכם. בכל עניין בנושא האינטרנט או הפייסבוק, ניתן לפנות אל חניטה ויסמן-רוזנטל בכתובת:

office@lat-est.org.il

חולון חניטה ויסמן-רוזנטל

Сайт Объединения в интернете находится на стадии обновления.

На данном этапе вносятся и уточняются материалы на иврите. После этого будут обновлены все разделы на

האתר החדש שלנו מושק קודם כל בשפה העברית. בהמשך, יתווסף גם אנגלית ורוסית. באתר שלנו ניתן למצוא מידע היסטורי רב על

הקהילות היהודיות של לטביה ואסטוניה מהקמתן ועד היום.

פרק מיוחד מוקדש ליוצאי לט-

ביה בולטים בציבוריות הישרא-

לית שתרמו להקמתה וביסוסה

של מדינת ישראל. למול אלה,

אנו זוכרים את החללים שנפלו

חלל בתקופת טרום המדינה

ובמלחמות ישראל והינם רשומים גם על לוח הזיכרון האינטרנטי החדש של האתר שלנו.

עבור כל המתעניינים בשורשיהם המשפחתיים, בעמוד מיוחד ריכזנו

את המידע אודות מקורות מידע אינטרנטיים שונים, ארכיונים ומו-

זיאונים בישראל, לטביה ואסטוניה.

עצרות הזיכרון שלנו, שהאחרונה שבהם לשנת 2020, נצפתה על ידי

כ-1300 איש, קיבלו מקום מרכזי. באתר החדש תוכלו למצוא תיעוד

של העצרות שלנו בשלוש השנים האחרונות.

האתר החדש שלנו יאפשר למתעניינים, נגישות אינטרנטית לפ-

רוסском и английском языках.

Тем не менее, мы приглашаем всех посетить его, так как часть имеющихся материалов опубликованы и по-русски.

**ПРАВЛЕНИЕ БЛАГОДАРИТ ЧЛЕНОВ
ОБЪЕДИНЕНИЯ ЗА ПОЖЕРТВОВАНИЯ**

**אנו מודים לחברינו אשר העבירו תרומות
לפעילות האיגוד**

Циля Дейфт (ур. Баш)

и анонимный жертвователь

В память родителей **Вульфа Баш**
(1916, Лудза – 2004, Бат- Ям)
и **Ханны Баш** (ур. Долгая) (1915,
Лудза – 2008, Бат-Ям)
и на деятельность Объединения

צילה דאיפט (בש)
והתורם העילום שם

לזכר ההורים **וולף בש** (1916,
לודזה – 2004, בת-ים) ו**חנה בש (לבית
דולגוי)** (1915, לודזה – 2008, בת ים)
ועל פעילויות האיגוד

1000 שק.

₪ 1000

Мэри Кацович

700 שק.

תרומה לאות הכרה בחשיבות פעילותכם המוצלחת
ולעידוד ההמשך

קצוביץ מרי

₪ 700

Лиора и Цви Арנס

500 שק.

איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל
ASSOCIATION OF LATVIAN AND ESTONIAN JEWS IN ISRAEL

ארנס ליאורה וצבי

₪ 500

Иосеф Русинек

300 שק.

В знак признательности за вашу работу
и для поощрения дальнейшей деятельности

רוסינק יוסף

₪ 300

Анонимно

500 שק.

₪ 500

בעילום שם

Иехудит Меркадо

В знак благодарности за помощь, оказанную мне в
переводe писем, полученных моим отцом в Палестине
из Латвии в 30-е годы

לאות תודה על הסיוע שהוגש לי באיגוד, בתרגום מכתבים שקיבל
אבי בארץ ישראל מחבריו בריגה בשנות השלושים של המאה ה-20

מרקדו יהודית

500 שק.   ₪ 500

А также небольшие пожертвования от **Михаль Рон,**
Дины Мильман, Хаима и Иланы Долгицер

כמו כן תרומות צנועות של **מיכל רון, דינה מילמן, אילנה**
וחיים דולגיצר

כפי שהודענו בגיליון הקודם של עלון זה, המשרד של האיגוד פועל עכשיו מתוך המתחם שלנו במרכז חינוכי בשפיים. ניתן לברר עניינים
או להיפגש עם יו"ר האיגוד או עם הגזבר, בתאום מראש בטל' **03-6093476**. ייבדקו גם אפשרויות נוספות.

כתובת: שפיים (כ-100 מ' דרומה מהמרכז המסחרי). **יש לשים ב-WAZE בית החינוך המשותף חוף השרון**

Как мы уже сообщили в прошлом номере, наш офис переехал в учебный комплекс в Шфаим. Можно обсудить
любой вопрос по телефону **03-6093476** или встретиться с председателем объединения или казначеем, догово-
рившись заранее. Адрес: Шфаим (100 метров к югу от торгового центра, **адрес для навигатора:**

בית החינוך המשותף חוף השרון

БЛАГОДАРИМ ВСЕХ, КТО ПЛАТИТ ЧЛЕНСКИЕ ВЗНОСЫ

Чек на 150 שק. просьба присылать по адресу:

₪150

אנו מודים למשלמים דמי חבר
את הצ'ק ע"ס 150 ש"ח יש לשלוח לכתובת:

(не заказное/רשום) 6123402 תל-אביב • ת.ד. 23574 • איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל •

Или перевести на счет **1021123** в банке **Леуми,**

או להעביר לח-ן 1021123 בבנק לאומי, סניף 806

филиал 806 и сообщить об этом в офис по телефону:

03-6093476

ולהודיע על כך למשרד בטל':

תשלום ב-BIT: לטלפון 054-4598815

אצלנו - בטאון איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל • גיליון מס' 63 • אוגוסט 2021 • אלול תשפ"א

עורך ראשי: אלי ולק • חברי המערכת: רמי גל, אביבה ולק, אריה צנציפר • הגהות הטקסט בעברית: נורית דגן

עמוד ועריכה גרפית: איליה לוברסקי • דוא"ל: office@lat-est.org.il

יוצא לאור בתמיכת ועידת התביעות